

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 190/2026-10

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Libora Duľu (sudca spravodajca) a sudcov Ladislava Duditša a Rastislava Kaššáka v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpenej JUDr. Ladislavom Ščurym, PhD., advokátom, Mierová 1725, Čadca, proti uzneseniu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1Cdo/85/2025 z 9. decembra 2025 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľky a skutkový stav veci

1. Sťažovateľka sa ústavnou sťažnosťou doručенou ústavnému súdu 20. marca 2026 domáha vyslovenia porušenia svojich základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 47 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), podľa čl. 36 ods. 1 a čl. 37 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“) a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením všeobecného súdu označeným v záhlaví tohto uznesenia. Sťažovateľka navrhuje napadnuté uznesenie zrušiť a vec vrátiť súdu na ďalšie konanie.
2. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľka je žalobkyňou v 1. rade v konaní o určenie vlastníckeho práva vedenom na Okresnom súde Žilina pod sp. zn. 2C/120/2013. Okresný súd rozsudkom č. k. 2C/120/2013-222 z 9. júna 2016 žalobu žalobcov zamietol. O odvolaní žalobcov rozhodol Krajský súd v Žiline rozsudkom sp. zn. 10Co/114/2017 z 28. decembra 2017 tak, že zamietnutie žaloby potvrdil.
3. Žalobcovia proti rozhodnutiu odvolacieho súdu podali dovolanie, ktoré najvyšší súd uznesením sp. zn. 1Cdo/85/2025 z 9. decembra 2025 odmietol.

II. Argumentácia sťažovateľky

4. Prejednávaná vec sa týkala určenia, že spoluvlastnícky podiel na lesnom pozemku patrí do dedičstva po právnom predchodcovi žalobcov. Žalobcovia v rade 1 až 27 svoj žalobný návrh odôvodnili nesprávnym zápisom žalovaného v 1. rade na príslušnom liste vlastníctva, u ktorého ako titul nadobudnutia bola uvedená PKN vložka pre obec [REDAKOVANÉ], ktorá preukazovala spoluvlastnícke právo ich právneho predchodcu. Predmetná PKN vložka uvádzala, že vlastníctvo k spornej parcele svedčilo bývalým urbárikom obce [REDAKOVANÉ], medzi ktorých patrila aj právny predchodca žalobcov, avšak neobsahovala žiaden údaj o konkrétnom vlastníkovi.

5. Žalovaní v konaní predložili dôkaz (paradoxne v prospech žalobcov) – zoznam bývalých urbárikov, na ktorom je zapísaný právny predchodca žalobcov, a preto sporná parcela v konkrétnom spoluvlastníckom podiele má byť zahrnutá do dedičstva po ňom.

6. Pri prejednávaní veci však boli zmieňované dve osoby s rovnakým menom, a to [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ], od ktorého odvodzovali svoje vlastnícke právo žalobcovia, a [REDAKOVANÉ], od ktorého svoje spoluvlastnícke právo odvodzovali žalovaní.

7. Napriek týmto dôkazom súdy nižšej inštancie uviedli, že „Žalobcovia nijak bližšie nevymedzili, že nimi tvrdený spoluvlastnícky podiel ich právneho predchodcu musí byť práve a len ten spoluvlastnícky podiel, ktorý je vedený na LV č. [REDAKOVANÉ] kat. úz. [REDAKOVANÉ] pod [REDAKOVANÉ] na meno žalovaného 1/. Inými slovami, vôbec nemožno vylúčiť, že ak by sa aj preukázala existencia spoluvlastníctva [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ], zomrelého [REDAKOVANÉ], že jeho podiel nie je nesprávne zapísaný na niektorého iného (z aktuálnych) spoluvlastníkov pozemku parc. č. [REDAKOVANÉ] kat. úz. [REDAKOVANÉ]“. Najvyšší súd túto časť rozsudku odvolacieho súdu citoval na s. 9 svojho uznesenia, čím dal jasne najavo, že sa s týmto tvrdením stotožňuje, hoci to nezodpovedá vykonanému dokazovaniu.

8. Konajúce súdy neuznali zoznam spoluvlastníkov bývalého urbáru obce [REDAKOVANÉ] ako relevantný dôkaz, pričom aj najvyšší súd uviedol, že tento dôkaz bol údajne len jedným z pokladov pre rozhodovanie vo veci, avšak nešlo o podklad smerodajný. Súdy v tejto veci tak neprijali najdôležitejší dôkaz preukazujúci dôvodnosť nároku žalobcov.

9. Žalobcovia nemali k dispozícii žiadne ďalšie možnosti, ako tvrdené skutočnosti preukázať. To mali vykonať samotné súdy zisťovaním potrebných informácií či zaistením dôkazov smerodajných pre rozhodnutie vo veci, keďže predmetné konanie sa začalo za účinnosti Občianskeho súdneho poriadku, podľa ktorého mal súd povinnosť skúmať verejné registre, teda mal tzv. vyhľadávaciu povinnosť.

10. V dovolaní žalobcovia preto koncipovali otázky zásadného právneho významu týkajúce sa toho, či môže súd neprijatť dôkaz (z dôvodu, že tento údajne nie je smerodajný či určujúci), ktorý však objasňuje podstatné a významné skutočnosti týkajúce sa rozhodnutia vo veci samej a ktorý nasvedčuje procesnému úspechu žalobcov, resp. či môže súd napriek existencii takéhoto dôkazu žalobu zamietnuť. Najvyšší súd však túto otázku zásadného právneho významu posúdil ako otázku skutkovú, nie ako otázku právnu, a preto dovolanie ako neprípustné odmietol a ďalšími dôležitými skutočnosťami, resp. podstatnými otázkami sporu, ktoré žalobcovia v dovolaní namietali, sa nezaoberal.

11. Najvyšší súd sa zjavne stotožnil s rozhodnutím konajúcich súdov v prospech žalovaného v 1. rade, a to z dôvodu dobromyseľnosti založenej na viere v správnosť administratívneho rozhodnutia, ktorým bol zapísaný zjednodušený register pôvodného stavu (ďalej len „ZRPS“) do katastra nehnuteľností. Toto posúdenie nie je podľa sťažovateľky pravdivé. Žalovníci vôbec nepreukázali svoje vlastníctvo k spornej nehnuteľnosti, a to ani dedičským rozhodnutím, ani zápisom ZRPS do katastra nehnuteľností, pri ktorom žalobcovia namietali, že nie je relevantným dokladom preukazujúcim vlastnícke právo, pretože na základe tohto zápisu sa mohol stať vlastníkom ktokoľvek.

12. Pokiaľ sa najvyšší súd stotožnil s tvrdením súdov nižšej inštancie, že od zápisu ZRPS možno odvodiť vlastnícke právo, uvedené je priamo v rozpore s iným rozhodnutím najvyššieho súdu, a to rozsudkom najvyššieho súdu sp. zn. 5Cdo/155/2021 z 30. augusta 2022 zaoberajúcim sa problematikou rozhodnutí o ROEP, ktorý je obdobným inštitútom ako ZRPS.

13. Najvyšší súd sa nevyjadril ani k tvrdeniu súdov nižšej inštancie, že žalobcovia nepreukázali naliehavý právny záujem na určení tohto vlastníckeho práva, s čím sťažovateľka nesúhlasí, poukazujúc na odôvodnenie rozsudku krajského súdu, ktorý uviedol, že „*Na určení vlastníckeho práva k nehnuteľnosti je daný naliehavý právny záujem, ak evidenčný stav odporuje reálnemu právnemu stavu a takýmto určením sa odstráni stav právnej neistoty, resp. sa vytvorí nevyhnutný právny základ pre rozhodnutie o vlastníckom práve osôb so spôsobilosťou napráva a povinnosti.*“. V tomto prípade takýto rozpor nastal.

14. K porušeniu práva sťažovateľky na súdnu ochranu tak došlo odmietnutím dôkazu relevantného pre rozhodnutie vo veci samej bez uvedenia konkrétnych, dostatočných a zákonných dôvodov a tiež tým, že vykonané dôkazy boli vyhodnotené v prospech žalovaných. Súdny si tiež nesplnil svoju vyhľadávaciu povinnosť v zmysle vtedy platného Občianskeho súdneho poriadku, ale nedostatok svojej aktivity preniesli na žalobcov (vrátane sťažovateľky), ktorí údajne nepreukázali dôvodnosť svojho nároku. Najvyšší súd odmietol dovolanie bez toho, aby sa riadne zaoberal všetkými podstatnými námietkami vznesenými v dovolaní, čím je postup súdov (vrátane najvyššieho súdu) prekvapivý a svojvoľný a napadnuté rozhodnutie je nepreskúmateľné a nedostatočne odôvodnené.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

15. Podstatou ústavnej sťažnosti je porušenie práva na spravodlivý proces (čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru) a porušenie práva na právnu pomoc v konaní (čl. 47 ods. 2 ústavy a čl. 37 ods. 2 listiny) uznesením najvyššieho súdu o odmietnutí dovolania sťažovateľky ako žalobkyne v 1. rade v konaní o určení vlastníckeho práva k nehnuteľnosti.

16. Ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľky predbežne prerokoval na neverejnom zasadnutí senátu ústavného súdu podľa § 56 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) a zisťoval, či ústavná sťažnosť obsahuje všeobecné náležitosti podania (§ 39 zákona o ústavnom súde), všeobecné náležitosti návrhu na začatie konania (§ 43 zákona o ústavnom súde), osobitné náležitosti ústavnej sťažnosti (§ 123, § 124 a § 132 ods. 1 zákona o ústavnom súde) a či nie sú dané dôvody na jej odmietnutie podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

17. Predloženie kvalifikovanej ústavnoprávnej argumentácie je zákonom vyžadovanou náležitosťou ústavnej sťažnosti. Sťažovateľ je povinný vymedziť ním namietané porušenie ústavných práv dostatočne konkrétne, a to skutkovo aj právne [§ 123 ods. 1 písm. d) zákona o ústavnom súde], aby ústavný súd mohol preskúmať dôvody sťažnosti v kontexte ústavnoprávnej udržateľnosti napadnutého rozhodnutia. Ústavný súd nie je oprávnený (a o to menej povinný) sám vytvárať právnu argumentáciu za sťažovateľa, a tým nahrádzať jeho pasivitu. Ústavný súd je viazaný rozsahom a dôvodmi ústavnej sťažnosti (§ 45 zákona o ústavnom súde) a nemôže podrobiť napadnuté rozhodnutie neobmedzenému ústavnoprávnemu prieskumu, ak nie sú sťažnostné dôvody vymedzené dostatočne konkrétne a určito. Iba dostatočná a kvalifikovaná ústavnoprávna polemika sťažovateľa s konkrétnymi závermi rozhodnutia napadnutého ústavnou sťažnosťou umožňuje ústavnému súdu uplatniť jeho prieskumnú právomoc. Samotné tvrdenie sťažovateľa bez jeho konkretizácie v priamej interakcii s napádaným rozhodnutím, opatrením, prípadne iným zásahom nepostačuje na meritórne konštatovanie o porušení sťažovateľom označených práv a slobôd (I. ÚS 245/2018, IV. ÚS 607/2021).

18. Ústavný súd, hodnotiac argumentačný obsah ústavnej sťažnosti, konštatuje, že tento z hľadiska jej zákonom požadovaných náležitostí nespĺňa požiadavky umožňujúce riadny ústavnoprávny prieskum. Odôvodnenie sťažnosti má charakter polemiky na úrovni zákona a skutkového stavu, *de facto* na úrovni odvolacej argumentácie. Námietky sťažovateľky vo vzťahu k napadnutému uzneseniu najvyššieho súdu nie sú zosúladené so samotnou štruktúrou jej dovolania, nekonkretizuje uplatnený dovolací dôvod ani dovolacie námietky a predovšetkým neoponuje konkrétnej argumentácii najvyššieho súdu s takto generovanou systematikou, čo je pre úspešnosť ústavnej sťažnosti nevyhnutné aj s ohľadom na charakter a možnosti dovolacieho prieskumu, pri ktorom je dovolací súd viazaný rozsahom a dôvodmi podaného dovolania [§ 439 a § 440 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“)]. Možno konštatovať, že v ústavnej sťažnosti absentuje relevantná ústavnoprávna argumentácia, teda uvedenie konkrétnych skutkových a právnych dôvodov, pre ktoré malo dôjsť k porušeniu práv sťažovateľky práve napadnutým rozhodnutím. Ide pritom o osobitnú náležitosť ústavnej sťažnosti, na ktorej odstránenie ústavný súd nevyzýva (porov. IV. ÚS 638/2025).

19. Pokiaľ ide o namietané porušenie základného práva sťažovateľky na právnu pomoc v konaní, ústavný súd dodáva, že využívať právnu pomoc znamená byť zastúpený osobou s právnickým vzdelaním. V dovolacom konaní bola sťažovateľka bez akýchkoľvek pochybností zastúpená advokátom, preto v danom prípade vzhľadom na obsah čl. 47 ods. 2 ústavy a čl. 37 ods. 2 listiny celkom zjavne absentuje príčinná súvislosť medzi uznesením najvyššieho súdu a namietaným porušením týchto práv, ktorých porušenie sťažovateľka v ústavnej sťažnosti napokon ani žiadnym spôsobom neodôvodňuje.

20. Tieto nedostatky odôvodňujú odmietnutie ústavnej sťažnosti z dôvodu absencie náležitostí ustanovených zákonom podľa § 56 ods. 2 písm. c) zákona o ústavnom súde.

21. Ústavný súd nad rámec už uvedeného záveru poukazuje na to, že vo vzťahu k dovolaniu žalobcov (vrátane sťažovateľky), ktorí uplatnili iba dovolací dôvod podľa § 421 ods. 1 písm. b) CSP, pričom nastolili dovolaciu otázku konkretizovanú v bode 6.2 odôvodnenia napadnutého rozhodnutia, sa dovolací súd vyjadril v bodoch 6.3 až 6.8 (všeobecná charakteristika dovolacieho dôvodu podľa § 421 ods. 1 CSP) a následne v bode 6.9 svojho rozhodnutia poukázal na konkrétne

závery uvedené v rozsudku krajského súdu v spojení s rozsudkom okresného súdu, z ktorých vyplynulo, že po vykonaní a hodnotení dôkazov žalobcovia spoluvlastníctvo ich právneho predchodcu k dotknutej nehnuteľnosti riadne nepreukázali. V reakcii na obsah dovolania najvyšší súd v bodoch 7.1 až 7.3 odôvodnenia konštatoval absenciu riadneho vymedzenia právnej otázky podľa § 421 ods. 1 písm. b) v spojení s § 432 ods. 2 CSP, na ktorú by v rámci dovolacieho prieskumu mohol odpovedať. Na základe zistených nedostatkov zákonom požadovaných náležitostí dovolania, ktoré tak nemohli vyvolať meritórny dovolací prieskum rozsudku odvolacieho súdu, najvyšší súd dovolanie odmietol. Otázku dobromyseľnosti založenej na viere v správnosť zápisu ZRPS do katastra nehnuteľností, na ktorom dôvode bolo tiež založené právne posúdenie zamietnutej žaloby, dovolateľa nenamietali. Tieto závery najvyššieho súdu v napadnutom uznesení nemožno považovať za svojvoľné ani ústavne neudržateľné, keďže za obsah dovolania, ktorým je dovolací súd viazaný, zodpovedná samotný dovolateľ, a preto posúdenie položenej dovolacej otázky ako otázky zameranej na hodnotenie dôkazov a vysporiadanie sa súdov s ich hodnotením a ako otázky skutkovej nemožno považovať za excesívne.

22. Keďže ústavná sťažnosť bola odmietnutá ako celok už pri jej predbežnom prerokovaní, rozhodovanie o ďalších návrhoch v uvedenej veci stratilo opodstatnenie, preto sa nimi ústavný súd už nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 31. marca 2026

Libor Duľa
predseda senátu